

Priemonė: “kompleksiškai atnaujinti 1 –
6 tūkst. gyventojų turinčių miestų
(išskyrus savivaldybių centrus) miestelių
ir kaimų bendruomeninę ir viešąją
infrastruktūrą”

PRISTATYMAS

Švenčionys

2014-06-13

Veiksmų programos nuostatos (I)

- Priemonė: *“kompleksiškai atnaujinti 1 – 6 tūkst. gyventojų turinčių miestų (išskyrus savivaldybių centrus) miestelių ir kaimų bendruomeninę ir viešąją infrastruktūrą”* atitikti Veiksmų programos 8 prioriteto *“Socialinės įtraukties didinimas ir parama kovai su skurdu”* investicinio prioriteto *“Parama fiziniam, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų kaimų bendruomenių bei vietovių atnaujinimui”* nuostatas

Veiksmų programos nuostatos (II) (problemos)

- Skurdo ir socialinė atskirtis
- Gyventojų senėjimas, emigracija, mažas gimstamumas ir besikeičiantis šeimos modelis
- Stacionari globa institucijose yra išplėtotą labiau negu bendruomeninė globa

2014–2020 m. programavimo laikotarpiu planuojama sumažinti socialinių ir sveikatos paslaugų prieinamumo skirtumus skirtingose savivaldybėse, pagerinti socialinių paslaugų kokybę, diegti naujas socialines paslaugas, įgyvendinti deinstitutionalizaciją ir vystyti bendruomenėse teikiamas paslaugas.

Veiksmų programos nuostatos (III)

- 2014–2020 m. **Nacionalinės pažangos programoje mažieji miestai, miesteliai ir didesni kaimai** (gyvenamosios vietovės nuo 1 iki 6 tūkst. gyv., išskyrus savivaldybių centrus) **išskirti į specifinę tikslinių teritorijų grupę.**
- Mažieji miestai ir didesnės kaimo vietovės (miesteliai ir didesni kaimai) užtikrina pagrindinių paslaugų teikimą kaimiškųjų teritorijų gyventojams, jų išsidėstymas ties didesniais urbanistiniais centrais užtikrina miesto ir kaimo vietovių ryšius; retai gyvenamose teritorijose tokios gyvenamosios vietovės atlieka ir dalį miestams būdingų funkcijų.
- Dėl augančių infrastruktūros išlaikymo kaštų, gyventojų skaičiaus mažėjimo ir demografinio senėjimo mažuosiuose miestuose ir miesteliuose mažinama viešųjų paslaugų įvairovė (pvz. uždaromos mokyklos), tuo tarpu privačių subjektų teikiamų paslaugų neatsiranda dėl mažos gyventojų perkamosios galios; nėra investuojama į infrastruktūrą, užtikrinančią geresnę gyvenamosios aplinkos kokybę.
- Įgyvendinant uždavinį siekiama modernizuoti mažųjų miestų, miestelių ir didesnių kaimų (gyvenamųjų vietovių nuo 1 iki 6 tūkst. gyv., išskyrus savivaldybių centrus) viešąją infrastruktūrą ir didinti pagrindinių paslaugų prieinamumą (investuojant į neefektyviai naudojamos infrastruktūros konversiją, funkcionalumo didinimą).

Tikslinių teritorijų atranka (I)

- Tikslinės teritorijos atrenkamos regionų plėtros tarybų.
- Tikslinės teritorijos privalo būti atrenkamos pagal kriterijus, kurie turi atitikti VP 8 prioriteto “*Socialinės įtraukties didinimas ir parama kovai su skurdu*” 8.2. investicinį prioritetą “*Parama fiziniam, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų kaimų bendruomenių bei vietovių atnaujinimui*”.
- Išvadas dėl pasirinktų kriterijų atitikimo VP nustatytiems principams pateiks Vidaus reikalų ministerija.

1-6 tūkst. gyventojų turintys miestai (išskyrus savivaldybių centrus), miesteliai ir kaimai:

Elektrėnų savivaldybė

Vievis (4.915)

Šalčininkų r. savivaldybė

Eišiškės (3.416)

Jašiūnai (1.565)

Baltoji Vokė (1101)

Švenčionių rajono savivaldybė

Pabradė (5.994)

Švenčionėliai (5.771)

Trakų r. savivaldybė

Rūdiškės (2.300)

Senieji Trakai (1.396)

Vilniaus r. savivaldybė

1. Avižieniai (2.125)

2. Riešė (1.234)

3. Juodšiliai (1.744)

4. Valčiūnai (1.874)

5. Kalveliai (1.592)

6. Maišiagala (1.636)

7. Galgiai (1.426)

8. Mickūnai (1.389)

9. Nemenčinė (5.054)

10. Nemėžis (2.498)

11. Skaidiškės (4.133)

12. Pagiriai (3.451)

13. Vaidotai (1.268)

14. Didžioji Riešė (2.520)

15. Rudamina (3.981)

16. Grigaičiai (1.325)

17. Buivydiškės (1.314)

18. Gineitiškės (1.093)

19. Zujūnai (1.660)

Savivaldybių siūlyti tikslinių teritorijų atrankos kriterijai (rodikliai) (I)

Trakai:

- veikiantys ūkio subjektai, 2014 m.;
- veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius, 2014 m. ;
- darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse, 2014 m. ;
- 1 tūkst. darbingo amžiaus gyventojų tenka valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijas gaunančių asmenų, 2012 m.

Vilniaus r.:

- Gyventojų skaičius vietovėje, į kurią planuojama nukreipti investicijas;
- Nedarbo lygis, %;
- Gyventojų mažėjimas, %;
- Gyvenvietė atitolusi nuo savivaldybės centro (km);
- Infrastruktūros, į kurią planuojama nukreipti investicijas, būklė, pvz.:
 - *Neasfaltuotų vietovės kelių proc. skaičiuojant jį nuo visų konkrečios vietovės asfaltuotų kelių;*
 - *Vandentiekio naudotojų proc. skaičiuojant jį nuo visų vietovės vandentiekio naudotojų;*
 - *Veikia UDC arba neveikia UDC;*
 - *Teikiamos ar neteikiamos neformalaus švietimo paslaugos ir pan.*

Savivaldybių siūlyti tikslinių teritorijų atrankos kriterijai (rodikliai) (II)

Elektrėnai.

- Gyventojų skaičiaus pokytis, procentais;
- Naujų privačių ūkių subjektų skaičius, tenkantis 1000 gyv.;
- Darbuotojai apdirbamosios gamybos, kasybos ir karjerų eksploatavimo, miškininkystės, žuvininkystės įmonėse, lyginant su visais įmonių darbuotojais, procentais.

Švenčionys.

- vidutinis metinis nedarbo lygis savivaldybėje;
- vidutinis metinis socialinių pašalpų ir šildymo išlaidų kompensacijų (kitas kuras, elektra) gavėjų skaičius.

Pavyzdys: Vievis

- **Gyventojai pagal amžiaus grupes:**
 - 0-14 m. – 760 gyventojų;
 - 15-64 m. – 3330 gyventojų;
 - 65 ir vyresni 780 gyventojų.
- **Gyventojai pagal aukščiausią įgytą išsilavinimą:**
 - Aukštasis – 690 gyventojų;
 - Aukštesnysis ir spec. išsilavinimas – 740 gyventojų;
 - Vidurinis – 1510 gyventojų.
- **Gyventojai pagal pagrindinį pragyvenimo šaltinį:**
 - Darbo užmokestis – 1980 gyventojų;
 - Verslas – 70
 - Pensija, pašalpa, stipendija, valstybės išlaikomas - 1430

Savivaldybių pasiūlymai dėl galimų lėšų paskirstymo kriterijų:

Galimi taikomi lėšų koncentravimo reikalavimai:

- mažiausia projekto(-ų) tikslinėje teritorijoje paramos suma: **2 mln. Lt.**
- didžiausia projekto(-ų) tikslinėje teritorijoje paramos suma nustatoma proporcingai gyventojų skaičiui. **Sudaroma iš nekintančios dalies (mažiausia projekto(-ų) paramos suma – 2 mln. Lt) ir kintančios dalies iki 6 mln. Lt. Kintančios dalies finansavimo intensyvumas privalo neviršyti 1 tūkst. Lt 1 gyventojui.**
- Vietovių gyventojų skaičius nustatomas pagal paskelbtus 2011 m. gyventojų ir būstų surašymo duomenis.

Planuojama taikyti apribojimus remiant vietoves, kuriose 2007–2013 m. įgyvendinti projektai pagal priemonę „*Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas*“ arba priemonę „*Probleminių teritorijų plėtra*“:

Savivaldybių pasiūlymai dėl galimų lėšų paskirstymo kriterijų:

Elektrėnai.

1. Siekiant didesnio naudos gavėjų skaičiaus, tikslinėmis teritorijomis pripažinti teritorijas, kuriose vietos gyventojų skaičius – ne mažesnis kaip 2000 gyventojų ir kuriose 2007-2013 m. nebuvo įgyvendinti projektai pagal priemones „Probleminės teritorijos“ ir „Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas“.
2. **Kiekvienoje iš 5 savivaldybių patvirtinti po vieną tikslinę teritoriją ir skirti finansavimą (nekintama + kintama lėšų dalis). Po viena tikslinę teritoriją nustato savivaldybės taryba savo sprendimu ir siūlo Regiono plėtros tarybai patvirtinti.**
3. **Savivaldybėse, kuriose yra daugiau kaip 1 galima tikslinė teritorija, dėl šio statuso pasiūlymus teikia suinteresuota savivaldybė, atsižvelgdama į projektų įgyvendinimo poreikį ir planuojamą kintamą lėšų dalį.**
4. **Savivaldybėms limitą paskirstyti taip: nekintama dalis 50 proc. nuo Regionui skirtos sumos skiriama visoms 5 savivaldybėms lygiomis dalimis. Šią sumą savivaldybės privalės panaudoti vienai tikslinei teritorijai (2 punktas).**
5. Likusi suma (kintama dalis) paskirstoma kiekvienai patvirtintai tikslinei teritorijai proporcingai gyventojų skaičiui jose.

Kitos savivaldybės siūlo 50% nuo regionui skirtos sumos būtų paskirstytos lygiomis dalimis, o likusi suma pagal gyventojų skaičių (gyvenančių nuo 1-6 tūkst. teritorijose)

Pavyzdys gavus 38 mln. Lt.

Savivaldybė:	Nekintanti suma 50%	Kintanti suma nuo gyventojų skaičiaus	Iš viso:
Elektrėnų sav.	3,800,000	1,377,500	5,177,500
Šalčininkų r. sav	3,800,000	1,704,300	5,504,300
Švenčionių r. sav.	3,800,000	3,296,500	7,096,500
Vilniaus r. sav	3,800,000	11,590,000	15,390,000
Trakų r. sav.	3,800,000	1,035,500	4,835,500

Ačiū už dėmesį!

